

4. seiklus „Mooses“

Pühapäevakoolitund 19/100

Vabadus minna!

2. Moosese 12:21–28, 50, 51

„Vabadus minna!“ on neljanda seikluse „Mooses“ neljas piiblilugu.

SEIKLUSE ALGUS...

Kirjakoha lugemine

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: tutvustada selle tunni piiblilugu

Abivahendid: Piiblid või raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Alustage seiklust sellega, et otsite Piiblist üles ja loete kirjakoha 2. Moosese 12:26,27a: “Ja kui teie lapsed teilt küsivad: Mis teenistus see teil on?, siis vastake: See on paasaohver Issanda auks, kes ruttas mööda Iisraeli laste kodadest Egiptuses, kui ta nuhtles egiptlasi ja päästis meie koad.”
2. Mida see kirjakoht ütleb tänase piibliloo kohta?
3. Kas seal on mainitud mõnda inimest või kohta?
4. Mis sa arvad, millest täna juttu tuleb?
5. Julgusta lapsi ära arvama, millest tunnis juttu tuleb. See aitab lastel olla aktiivsemalt tundi jälgimas ja arendab nende etteaimamisvõimet.

Teemalaul

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: ülistada koos Jumalat

Abivahend: Võib kasutada fonogrammi või laulu CD-lt, kui see võimalus on olemas.

Ajajoon

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: mõista, milline koht on sellel konkreetsel piiblilool Jumala ja

Tema rahva pikemas (aja)loos

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“, Piibli ajajoon

1. Milline koht on sellel piiblilool Jumala ja Tema rahva pikemas (aja)loos?
Otsi välja raamatu „Suur Piibliseiklus“ lk 25 paremal servas asuv ajajoon.
2. Vaadake selle ajajoone märgitud osa, kus on kirjas neljanda seikluse viis piiblilugu. Milline koht on sellel seiklusel Jumala suures loos? Milline koht on tänasel lool neljanda seikluse viie loo hulgas?
3. Kui on kasutada veel mingeid teisi Piibli ajajooni, siis arutlege, kuhu see Piibli kirjakoht sellel ajajoonel sobitub. Kas see on suure loo algusosas? Kas see on enne või pärast Jeesust? Mis veel kohe vahetult enne ja pärast seda lugu toimub?

Avaküsimused

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: ärgitada mõtteid selle piibliloo kohta ja seostada neid oma kogemustega

1. Arutlege nende küsimuste üle üheskoos. See oleks sissejuhatus tänasele piibliloole.
 - Kas mäletad lugu, kus Jumal pani taevasse esimese vikerkaare (vt 1. seiklust)? Mida tähendab vikerkaar?
 - Järgmine kord väljas olles vaata, mis märke sa enda ümber veel näed. Kas leiad märke, mis
 - o juhatavad teed?
 - o kasutavad pilti, mitte sõnu?
 - o aitavad?
 - o hoiatavad?
 - o kaitsevad?
 - Millised märgid annavad märku mõne erilise päeva tulekust? Kuidas sa tead kellegi sünnipäeva või jõulude ja koolivaheaja tulekust?

- Millise märgi abil näitad, et tahad Jumalale sõnumi saata? Mis selle sõnum on?

Mäng

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: luua taust tänasele piibliloole

1. Valige rühma laste hulgast üks laps, kes on selles mängus vaarao. Tema seisab toa keskele. Ülejäänud lapsed seisavad seina äärde.

2. Lapsed hüüavad üheskoos:

„Vaarao, vaarao, lase minna meil!

Kas sa lased? Jah või ei?”

3. Vaarao annab siis teada, kellel ta laseb minna, näiteks: „Jah, kui sa oled poiss” või „Jah, kui sul on jalas sokid”. Lapsed, kellel lubati minna, peavad siis jooksuma vastasseina juurde vaaraost mööda, nii et neid kinni ei püüta. Vaarao aga üritab neid keskel kätte saada. Lapsed, kes kinni püüti, ühinevad vaaraoga. Mängige seda mängu mitu korda.

4. Kui olete mängimise lõpetanud, too sellest mängust võrdlusi tänase piiblilooga. Vaarao selles mängus küll lubas, aga seadis oma piirangud (poisid, sokid jne) ja püüdis minejaid takistada. See kõik on osa mängust, aga tänases (ja ka eelmises) piibliloos on juttu päris vaaraost, kes käitus sarnasel moel!

SÜVENEME PIIBLILOOSSE

Piiblilugemine

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: kuulata piiblilugu või lugeda seda ise ja mõista selle loo konteksti

Abivahendid: Piiblid

Jutujärg ...

Jumal ütles, et kõik inimeste ja loomade esmasündinud pojad surevad. Ainult Mooses ja Jumala rahvas, heebrealased, on kaitstud, kui nad teevad täpselt, mida Jumal neile öelnud on.

Lugege koos 2. Moosese 12:21–28, 50, 51.

Mis edasi sai ...

Pärast seda röömustasid egiptlased oma orjade lahkumist nähes nii väga, et andsid neile kaasa kulda ja ehteid. Jumal juhatas rahva Punase mere suunas, kõrbesse. Inimesed teadsid, kuhu minna, sest Jumal andis neile päevaajaks pilve, mida järgida, ja ööseks tulesamba.

Aga nad polnud veel lõplikult pääsenud ...

Vaatame pilti

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: süveneda sellesse piibliloosse nägemismeele kaudu

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Otsi üles väike pilt „Vabadus minna!“ raamatu „Suur Piibliseiklus“ 30. leheküljel. Kirjeldage üksteistele, mis sealt pildilt paistab. Kuidas on sellel pildil kujutatud sündmusi ja inimesi, kelle kohta just lugesite?

2. Ava leheküljel 27 ja 28 asuv suur pilt. Leia üles, missuguses kohas pildil on „Vabadus minna!“.

3. Anna lastele piisavalt aega ja võimalust seda pilti uurida, sest sealt on võimalik väga palju huvitavat leida ja avastada.

4. Aita lastel seda kõike sõnadesse panna, küsides küsimusi, näiteks:

- Kes on pildil?
- Mis seal toimub?
- Kas sa mäletad, mis toimus enne seda?
- Kas sa oskad selle pildi järgi kogu loo jutustada?

- Mis sa arvad, mis edasi saab?

Uuri Piiblit

Kestus: 10–15 minutit

Eesmärk: mõista, millest see piiblilugu tegelikult räägib

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Vastake koos küsimustele raamatu „Suur Piibliseiklus“ 30. leheküljel.

Kas sa teadsid ...?

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: saada teada olulisi asju Piibli kohta

Paasapüha

Juudid tähistavad paasapüha ka tänapäeval, et meenutada esimest paasapüha söömaega, mida peeti enne Egiptusest lahkumist. Siis sõid nad küpsetatud lambaliha, püsti seistes ja rutuga, et olla valmis lahkuma. Veel söödi rohhtaimi ja hapnemata leiba.

Veri

Inimesed piserdasid lambatallede verd uksepiitadele selle märgiks, et nad kuuluvad Jumala rahva hulka. Jumal saatis oma ingli tapma kõiki inimeste ja loomade esmasündinud poegi, aga ingel läks kedagi puutumata mööda iisraellaste majadest, kui nägi verd uksepiitadel. (ingl keeles on sõnade mäng: *passover* – ‘paasapüha’ ja *passed over* – ‘läks mööda’).

Ingel

Piiblis on inglid Jumala saadikud, kes räägivad või tegutsevad Jumala nimel. Nad ei ole armsad, sõbralikud ja ilusad olendid, nagu neid multifilmides või jõulupuudel kujutatakse! Inglid on võimsad taevased olendid, kes selles loos toovad surma nii inimestele kui ka loomadele.

Kuldsalm

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: õppida pähe selle piiblitunni kuldsalm

Abivahendid: trükitud salm väikesel lehel iga lapse jaoks kaasavõtmiseks

1. “Ja kui teie lapsed teilt küsivad: Mis teenistus see teil on?, siis vastake: See on paasaohver Issanda auks, kes ruttas mööda Iisraeli laste kodadest Egiptuses, kui ta nuhtles egiptlasi ja päästis meie kodad.” 2. Moosese 12:26,27a

Kirjuta salmi sõnad eraldi kaardikeste peale. Tee neid nii palju, et jaguks igale laste paarile üks komplekt. Jaga lapsed paaridesse ja anna igale paarile üks komplekt kaardikeste peal olevaid sõnu (enne sega ühe komplekti sõnad omavahel segi). Lase paaridel sõnad õigesse järjekorda panna võimalikult kiiresti.

2. Korrake seda võistlust ja õhuta lapsi sel korral salmi kokku panema veel kiiremini.

SEIKLEME

Laulame

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: koos Jumalat ülistada

Arutleme koos

Kestus: 10–15 minutit

Eesmärk: otsida ja leida vastuseid meie ja teiste küsimustele selle piibliloo kohta

Abivahend: koduleht www.suurpiibliseiklus.com arutelu ajal

1. Meie küsimused

Kui sinu rühma lastel on juba tekkinud küsimusi selle piibliloo kohta, siis on just praegu õige aeg hakata neile vastuseid otsima. Julgusta lapsi küsimusi ja mõtteid jagama.

Kas on mingi küsimus, mis on laste jaoks selle loo põhiküsimus? Mis on see, mis selle loo puhul kõige rohkem segaseks jääb või häirib? See võib olla miski, mis tundub neile ebatõenäoline või võimatu; miski, mis jääb arusaamatuks, või sõnad, millest nad lihtsalt aru ei saa. Lastel võib olla palju küsimusi! Anna neile võimalus küsida!

2. Meie vastused

Otsige üheskoos vastuseid tekkinud küsimustele. Kui rühm on suur, siis jaga see väiksemateks gruppideks ning vaata, milliseid vastuseid lapsed ise leiavad. Parim oleks, kui igal sellisel väiksemal grupil oleks ka oma täiskasvanust juhendaja. Kui aga rühm on väike, siis jagage ühiselt küsimusi ja leidke neile vastuseid. Arutle koos lastega ja ära anna neile liiga kiiresti valmisvastuseid.

3. Teiste küsimused

Nat elab Queenslandis Austraalias. Ta luges seda piiblilugu koos oma ema Kate'iga. Nat küsis: "Mis see hävitaja on? Kas see on nagu relvastatud robot?"

Küsi lastelt: „Kuidas vastaksite Nati küsimusele?”

4. Teiste vastused

Nati küsimusele vastas ka tema ema Kate: "Nat, Piibel ei kirjelda hävitajat, kuid meie mõistame, et see on Jumal. Saame seda öelda 29. salmi põhjal, mis ütleb: "Keskööl lõi Issand maha kõik esmasündinud ..." Jumal oli egiptlaste peale vihane, Ta oli neid juba piisavalt hoiatanud, et nad laseksid Tema rahval minna, aga nad keeldusid ikka ja jälle. Mõnikord, eriti Vana Testamendi ajal, hävitas Jumal inimesed, kes olid kinni oma pattudes ja kes keeldusid tegemast õiget asja. Ehk on see tõsi, et patu küüsis olemine oli tegelikult palju hullem kui saada lihtsalt maa pealt ära pühitud!"

Võrrelge neid vastuseid enda vastustega. Mis on sarnast ja mis erinevat?

Jagage oma vastuseid Nati küsimustele teistega, saates need e-posti aadressile info@avatudpiibel.ee.

Proovi järele ...

Kestus: 15 minutit

Eesmärk: väljendada seda, kuidas see piiblilugu seondub meie igapäevaeluga

Abivahendid: 1 klaas jahu, ½ klaasi vett, sool, oliiviõli, küpsetusplaat, taignarull, kauss segamiseks, kahvel, rest, ahi küpsetamiseks

Valmista hapnemata leiba, mis on sarnane paasapühade leivaga.

Pane kõik vajalik valmis, enne kui alustad. Kontrolli, et laste käed ja tööpind oleksid puhtad. Toiduallergia korral kasuta lastele sobivaid toiduaineid.

1. Kuumuta ahi kuni 220 kraadini.
2. Pane jahu kaussi ja lisa näputäis soola. Lisa jahule järk-järgult vett, samal ajal kiiresti kahvliga segades. Kui taigen on valmis, vormi see pallikujuliseks.
3. Kata töölaud ja taignarull jahuga.
4. Enne taigna rullimist pane küpsetusplaat või -pann ahju soojenema.
5. Jaga taigen 4 kuni 6 tükiks. Vajuta pallid käte vahel laiaks ja aseta jahusele tööpinnale.
6. Rulli taignarulliga iga tükk ümmarguseks, umbes 12 cm läbimõõduga kettaks. Lase taigal mõni minut „puhata“. Siis rulli uuesti, kuni läbimõõt on umbes 20 cm. Torka tainasse kahvliga augud.
7. Võta kuum küpsetusplaat või -pann ahjust. Aseta taignaringid plaadile.
8. Küpseta neid ahjus mõlemalt poolt umbes 2 minutit, kuni leib on kergelt pruunikas ja krõbe.
9. Aseta need restile jahtuma.
10. Maitsestamiseks piserda neid kergelt oliiviõliga.

Kui võimalik, küpseta leiba nii, et see saaks õhtuks valmis. Pange selga õueriided, nagu lähete pikale teekonnale, ja sööge püsti seistes oma leib ära, nii nagu tegi Jumala rahvas oma esimesel paasapäha söömaajal.

Räägi Jumalaga

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: vestelda Jumalaga nendel teemadel, mis sellest piibliloost välja kasvasid

Paasapäha söömaajal meenutavad inimesed, mida Jumal on nende heaks teinud. Kas Jumal on midagi sinu heaks teinud, mida tahaksid meenutada ja tähistada?

Neljanda seikluse palveaeg

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: keskendumine Jumalale selle seikluse kaudu

Abivahendid: paberid ja pliiatsid

1. Läbi kogu neljanda seikluse leiate, kuidas Mooses ja Jumala rahvas avastasid, et Jumal on nende kaitseja. Jumalal oli vägi neid kaitsta ja päästa neid hädaohtudest ja raskustest. Kasuta seda palveideed iga kord, neljanda seikluse tundides, et rõhutada selle seikluse keskset sõnumit.
2. Lase lastel joonistada mõni koht või olukord, kus nad vajavad Jumala kaitset. Selleks võib olla näiteks kool või jalgrattasõit või olukord, kus nad peavad tegema midagi, mida nad teha ei taha.
3. Kui pilt on valmis, ütle, et nad vaataksid oma pilti sel ajal, kui palud Jumalat, et ta neid hoiaks selles kohas või olukorras.
4. Soovita neil panna see pilt oma voodi kõrvale, et nad saaksid seda sageli vaadata ja meenutada, et Jumal kaitseb neid.

Enne kui lahkute...

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: võtta kokku see, millest on selle tunni jooksul räägitud, mida on avastatud ja kogetud

Abivahendid: kaardikesed, kus on kirjas seiklusesse kuuluvate piiblilugude pealkirjad; mõtisklusvihikud või paberilehed.

1. Iga tunni lõpus või iga seikluse lõpus (st iga viienda tunni lõpus) märkige endale kaardi peale ära, missugused osad Suurest Piibliseiklusest on läbitud.
2. Märgi oma avastused ja olulised mõtted sõnade, sümbolite või piltide abil selle jaoks võetud vihikusse või paberilehtedele. Julgusta lapsi oma avastusi ja olulisi mõtteid vestluses ka teistega jagama.